

Ett tidigt yrkesval

Någon gång under det första skolåret bestämde jag mig för att bli busschaufför när jag blev vuxen. Jag hade förmodligen inspirerats av ”gröngölingen”, som vi kallade bussen, som dagligen gick fram och åter från min lilla by till staden Åmål drygt fyra mil längre norrut. Detta att den gick till staden och att busschauffören dagligen fick besöka staden, gjorde ett överväldigande intryck på en sjuåring. Och den stora skärmössan, som chauffören bar, inte att förglömma. Chaufförsväskan i läder, som hängde och dängde mot höger lår, gjorde inte saken sämre. Den hade något som liknade metallrör ordnade i en rad på utsidan och i dessa rör kunde chauffören stoppa ner enkronor, femtioöringar, tjugofemöringar och tioöringar.

Min dröm förblev min hemlighet ända till dess jag började i storskolan och fick följa med en yngre syster till tandläkaren i Åmål. Den morgonen vi stod och väntade på bussen vid vårt hem, kom en jämnårig pojke cyklande på en damcykel. Han stannade till där vi stod vid vägkanten och hur det nu kom sig erbjöd han mig att göra en provtur på cykeln. Jag tackade tyvärr ja och trampade iväg. O, ve och fasa, jag slant med ena foten på trampan och slog underlivet i cykelns ram. Trots en stark smärta följde jag med min syster när bussen kom, men jag slog mig aldrig ner på ett säte utan stod upp och fungerade som dörröppnare hela vägen in till staden.

När vi kom fram till Åmål följde jag med min syster till folktandvården och förmanade henne att sitta i väntrummet till dess hon ropades upp och vänta där på mig om hon blev klar före mig. Sedan knallade jag över till sjukstugan och sa till första bästa uniformerade person jag stötte på att jag slagit urinblåsan och hade jätteont. Dessa ord utlöste en febril verksamhet. En läkare trollades fram och jag fick lägga mig på ett undersökningsbord. Läkaren klämde mig på magen och nedöver och när han berörde pungen gav jag upp ett högljutt rop.

- Jag förstår, sa han när jag förklarade för honom hur jag hade cyklat på en damcykel med osedvanligt hög ram, sluntit på trampan och slagit i underlivet i ramen. Läkaren tillade att det skulle ordna upp sig efter någon dags vila. Dessutom talade han om för mig att det var pungen, som jag hade misshandlat och inte urinblåsan.

Efter att ha hämtat upp min syster gick vi på kondis och en leksaksaffär för att köpa knallpulver och tittade närmare på stadens centrala delar innan det var dags att kliva ombord på ”gröngölingen” för hemfärd. Liksom vid infärden höll jag mig till stående ställning och agerade dörröppnare. Chauffören tyckte att jag skötte detta jobb bra och det gjorde att jag tog mod till mig och frågade honom om jag någon söndag då och då kunde ”plocka mjölkflaskor” åt honom. Söndagsturerna till staden gick nämligen helt ut på att köra mjölken från bongårdarna efter vägen till stadens mejeri. Chauffören möntrade mig uppifrån och ner och såg min tämligen spinkiga lekamen.

- Du får nog vänta med det något år, sa han. Det skulle inte skada om du åt lite mera gröt för mjölkflaskorna är tunga. Men sen så...

Nästan ett år efter det här samtalet påminde jag honom om det jag uppfattat som ett löfte att följa med som ”flaskpojke”. Han kontrollerade om mina föräldrar tillät mig att ta ett sådant uppdrag. Sedan sa han att jag kunde åka med nästa söndag för att ”känna på” vad det innebar att lyfta flaskor

från mjölkpallen över till bussens släpvagn och tvärtom på hemvägen. Busslinjen gick igenom en bygd, som kallas Kaanans land och på grund av de många bondgårdarna så det var tätt mellan mjölkpallarna. När bussen nådde mejeriet i staden var släpvagnen ganska välfylld med mjölkflaskor.

Premiärturen utföll tydligen till chaufförens belåtenhet för jag fick fortsätta då och då på söndagarna. Kuskandet fram och tillbaka till staden innebar inte bara att jag efter att ha lastat av mjölkflaskorna vid mejeriet fick en rad vänner bland de betydligt äldre mejeriarbetarna utan också att jag belönas med en halvliter vispgrädde. Grädden kom väl till pass när jag kom hem och söndagsmiddagens efterrätt skulle avnjutas. Oftast bestod efterrätten av kräm kokad på torkad frukt.

En del sommar- och höstsöndagar tyckte chauffören att vi hade så gott om tid under hemfärden att vi kunde stanna på lämpliga ställen och plocka svamp, mest kantareller. Han hade naturligtvis under åren lärt sig var svampställena fanns och delade frikostigt med sig av den kunskapen mot tysthetslöfte.

Förutom svampplockningen när det var tid för det, fanns det andra höjdpunkter i bussturerna till staden. Ibland hände det att en eller annan bonde dröjde sig kvar vid den mjölkpall han ställt mjölkflaskorna på för att få sig en pratstund med chauffören. Den kunde handla om allt mellan himmel och jord, men mest om vädret.

En gång blev hemfärden nog så dramatisk. Det var en gång när ordinarie föraren hade semester och ersatts med en vikarie. När vi kom ut på en raksträcka på den smala byvägen hoppade det plötsligt ut en harpalt några tiotal meter framför bussen. Istället för att kuta rakt över vägen började den springa längs med vägen och mitt i den.

- Den ska vi ta, sa föraren, som var en ivrig jägare, och gasade på

I full karriär satte bussen fart efter haren med en tjoande förare vid ratten.

- Hoppa av vägen, ropade jag och om blickar hade kunnat döda hade jag fallit död ned på bussgolvet på grund av den blick jag fick av föraren.

Som väl var försvann haren efter cirka 100 meter in bland grästuvorna vid sidan av vägen ackompanjerat av en saftig ed från den vikarierande chauffören.

Ibland hade vi mjölk i retur i flaskorna. Det var mjölk, som hade varit inne till mejeriet och separerats på grädden och återsänts för att bli mat åt griskultingar och kalvar. Även människor drack denna mjölk, som mest kan liknas med vår tids lättmjölk. Särskilt begärlig var skummjölken bland slätterfolk som törstsläckare.

Nu blev det inte så att jag blev busschaufför. Intresset för motorer kom i vägen under några år då jag jobbade på en bilverkstad i Göteborg under ett par sommarlov. Den perioden tände intresset för flygmotorer och jag läste allt jag kom över om stjärn- och radmotorer avsedda för flygplan. Inte heller detta avsatte några spår i mitt yrkesval eftersom jag blev journalist. Om detta går det att läsa i berättelsen "Kalkas" i [www. bengtsblandning.se](http://www.bengtsblandning.se)